

NOVÝ ENERGETICKÝ ŠTÍTOK

Informácie pre kupujúcich

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

SLOVENSKÁ
INOVAČNÁ
A ENERGETICKÁ
AGENTÚRA

Odborné energetické poradenstvo

Aké sú hlavné rozdiely?

Pre všetky výrobky sa bude na novom štítku používať jednotná **stupnica od A po G**. Triedy A+, A++, A+++ už nebudú existovať.

V pravom hornom rohu štítku je umiestnený **QR kód**, ktorý obsahuje priamy odkaz na európsku databázu výrobkov EPREL. Databáza uľahčí porovnávanie parametrov pre spotrebiteľov a dohľad nad trhom, ktorý vykonávajú štátne orgány.

Spotreba energie bude zobrazená výraznejším a jednotným spôsobom.

Dolná časť štítku obsahuje rôzne **symboly** informujúce o vlastnostiach výrobku. Niektoré symboly zostávajú rovnaké, niektoré boli upravené a zopár pribudlo.

VÝHODY NOVÉHO ENERGETICKÉHO ŠTÍTKU

Už viac ako 20 rokov pomáha európsky energetický štítko spotrebiteľom a profesionálnym nákupcom pri vyhľadávaní a voľbe energeticky stále účinnejších a inovatívnejších výrobkov a určuje tak ich vývoj. Vďaka vyššiemu dopytu aj ponuke energeticky úsporných výrobkov sa znížila spotreba energie a náklady na energiu pri domácich spotrebičoch.

Avšak doterajší systém energetických štítkov používal stupnice, ktoré už neboli dostatočne prehľadné. Väčšinou zahŕňali priveľa tried s označením „+“ a jasne nerozlišovali najúspornejšie výrobky, pretože väčšina patrila do 2-3 najvyšších tried. Pre spotrebiteľov bolo ťažké rozpoznať energeticky najúčinnejšie výrobky.

Európska komisia a členské štáty únie sa preto rozhodli prepracovať požiadavky na výrobky označované energetickými štítkami podľa potrieb spotrebiteľov a postupne pre všetky kategórie výrobkov zaviesť stupnicu s triedami energetickej účinnosti iba **od A po G**. Nové štítky pre prvé vybrané kategórie výrobkov sa budú v obchodoch zobrazovať **od 1. marca 2021**.

Nová stupnica bude označovať triedy energetickej účinnosti len **od A po G**. Úroveň spotreby energie priradená ku každej triede sa bude v pravidelných intervaloch aktualizovať.

Cieľom nasledujúceho materiálu je pomôcť kupujúcim z verejného aj súkromného sektora zorientovať sa v zmenách vyplývajúcich zo zavedenia nových štítkov s prepracovanou stupnicou. Súčasťou materiálu sú základné informácie, detailné požiadavky popisujú konkrétne európske nariadenia, ktorých zoznam je uvedený v záverečnej časti.

KTORÉ VÝROBKY BUDÚ MAŤ NOVÉ ŠTÍTKY V ROKU 2021?

Nové štítky budú zavádzané postupne v súlade s konkrétnymi predpismi EÚ.

V roku 2021 budú nové štítky zobrazené v kamenných predajniach a online obchodoch pri nasledujúcich 6 kategóriách výrobkov:

Chladničky a mrazničky určené pre domácnosti, vrátane chladničiek určených na skladovanie vína

Práčky a práčky so sušičkou

Umývačky riadu

Televízory a displeje

Svetelné zdroje

Chladiace spotrebiče s funkciou priameho predaja

Povinnosť zobraziť nový štítkok platí od 1. marca 2021 aj pre chladiace a mraziace spotrebiče s funkciou priameho predaja určené na profesionálne využitie v gastronomických prevádzkach.

Pri ďalších skupinách výrobkov budú nové štítky zavedené postupne po schválení príslušných právnych predpisov v dvoch etapách.

Do druhej etapy na základe rámcového nariadenia EÚ 2017/1369 o energetickom štítkovaní, ktorým Európska komisia prijíma nové nariadenia s navrhovaným najneskorším termínom účinnosti v roku 2023, patria napríklad klimatizačné zariadenia, bubnové sušičky, vysávače a ohrievače vody.

Tretia etapa sa týka výrobkov schválených po roku 2014. Patria sem predovšetkým zariadenia využívané na vykurovanie domácností podľa nariadení EÚ 811/2013, 812/2013 a 2015/1187.

Postup pri zavádzaní nových štítkov

1. november 2020

Hoci je povinnosť v balení dodávať oba štítky (starý + nový), nový štítkok nesmie byť v predajniach ani internetových obchodoch vystavený.

1. marec 2021

V predajniach musia byť na dobre viditeľnom mieste vystavené nové štítky pre umývačky riadu, práčky, práčky so sušičkou, chladničky a mrazničky, chladničky na víno, televízory a elektronické displeje.

1. september 2021

V predajniach musia byť vystavené na viditeľnom mieste nové štítky pre svetelné zdroje.

Európsky systém energetických štítkov

Právna istota

- právna forma nariadenia (bezprostredný účinok v jednotlivých štátoch EÚ)
- jednotné uplatňovanie (avšak systém sankcií je delegovaný na vnútroštátne orgány)
- zodpovednosť predajcov a dodávateľov

Potreby zúčastnených subjektov

- zrozumiteľnosť
- jednotné informácie na štítok a informačnom liste (dodržiavanie európskych pravidiel hospodárskej súťaže)
- informácie o výrobkoch dostupné v databáze EPREL

AKÉ ZMENY ČAKAJÚ KUPUJÚCICH Z VEREJNÉHO SEKTORA

Postup pri prechode na nový systém štítkovania upravuje nariadenie (EÚ) 2017/1369, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a ruší smernica 2010/30/EÚ. Nariadenie sa zaoberá označovaním energeticky významných výrobkov energetickými štítkami a jeho cieľom je presadiť širší výber energeticky úspornejších výrobkov.

Vďaka zavedeniu účinnejších noriem a stále prísnejším požiadavkám na meranie hlavných parametrov výrobkov, ktoré v súčasnosti patria k tým energeticky najúspornejším, už nebudú zaradené v najvyššej triede stupnice energetickej účinnosti.

Nový systém štítkovania má výrobcov motivovať, aby vyvíjali a uvádzali na trh energeticky stále úspornejšie výrobky, ktoré opäť zaujmú miesto v tých najvyšších triedach novej stupnice energetickej účinnosti. Zároveň má nariadenie Európskej únie pomôcť európskym spotrebiteľom, aby robili ekologickejšie nákupné rozhodovania.

Obstarávatelia s veľkými objemami nákupov môžu výrazne a pozitívne ovplyvniť proces environmentálneho manažmentu na trhu Európskej únie. Dopyt, ktorý vytvárajú kupujúci, nasmeruje európsky trh k produkcii tovaru a služieb s nižším environmentálnym dopadom a povedie k investíciám do inovatívnych a ekologicky udržateľných riešení.

ZELENÉ VEREJNÉ OBSTARÁVANIE NA SLOVENSKU

Zelené verejné obstarávanie (Green Public Procurement – GPP) je jedným zo spôsobov, ako môžu verejné inštitúcie prispievať k ochrane životného prostredia prostredníctvom zadávania zákaziek s environmentálnymi charakteristikami. GPP predstavuje postup, pri ktorom sa zohľadňuje dopad tovarov, služieb a stavebných prác na životné prostredie.

Európska komisia od roku 2008 vytvára a aktualizuje spoločné environmentálne charakteristiky pre zelené verejné obstarávanie. Environmentálne charakteristiky pre jednotlivé produktové skupiny sú zverejnené na webovom sídle Európskej komisie v časti „[EU GPP criteria](#)“.

Účelom environmentálnych charakteristík GPP je zabezpečiť jednoduchú realizáciu zeleného verejného obstarávania v praxi. Splnenie environmentálnych charakteristík môže verejnoprávny obstarávateľ požadovať od dodávateľa ako požiadavku rovnocennú s ostatnými technickými a funkčnými parametrami. Charakteristiky sú navrhnuté tak, aby sa dali priamo vložiť do súťažných podkladov.

Členské štáty Európskej únie v súčasnosti realizujú zelené verejné obstarávanie na dobrovoľnej báze a sami si volia podmienky a rozsah pre jeho uplatňovanie. V zmysle uznesenia vlády SR č. 478 z 2. októbra 2019 ku Koncepcii rozvoja a realizácie zeleného verejného obstarávania v Slovenskej republike Ministerstvo životného prostredia SR postupne rozširuje zoznam produktových skupín, pri ktorých sú ústredné orgány štátnej správy povinné uplatňovať environmentálne charakteristiky pri verejnom obstarávaní.

Viac informácií o zelenom verejnom obstarávaní na Slovensku je k dispozícii na webovom sídle Slovenskej agentúry životného prostredia www.sazp.sk.

Povinné uplatňovanie charakteristík GPP

Ministerstvá a ústredné orgány štátnej správy majú od 1. 7. 2020 povinnosť uplatňovať vhodné environmentálne charakteristiky pri obstarávaní tovarov a služieb pri produktových skupinách počítače a monitory, kopírovače a grafický papier a cestná doprava. Pre samosprávne kraje, obce a mestá je používanie charakteristík pri uvedených produktových skupinách odporúčané. Vyplýva to z uznesenia vlády SR č. 92/2020. Pri počítačoch a monitoroch sú charakteristiky napríklad zamerané na energetickú účinnosť, tiež opraviteľnosť a nahraditeľnosť, t. j. predĺženie životnosti, a redukciu obalov.

Obmedzenie účasti vo verejných súťažiach

Ak dodávateľ nepoužíva novú stupnicu po tom, ako vstúpi do platnosti vykonávacie nariadenie o energetických štítkoch, nebude sa môcť zúčastniť verejných zákaziek. Tieto nariadenia sú totiž právnymi aktmi definovanými v článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie so všeobecnou pôsobnosťou, sú záväzné v celom rozsahu a uplatňujú sa priamo vo všetkých členských štátoch. Ak by verejný obstarávateľ prijal ponuku, ktorá by bola v rozpore s novou stupnicou, dopustil by sa jasného porušenia zákona.

ČASTÉ OTÁZKY KUPUJÚCICH Z VEREJNÉHO SEKTORA

Keď vstúpi do platnosti nový energetický štítok, budú už na trhu k dispozícii energeticky najúspornejšie výrobky zaradené v triede A?

Nie, nie je to isté. Skôr je veľmi pravdepodobné, že trieda A zostane spočiatku prázdna, pretože bola navrhnutá so zohľadnením budúceho technologického vývoja. Najkvalitnejšie výrobky dostupné v súčasnosti na trhu budú zrejme preradené do nižších tried.

Akým spôsobom sa bude monitorovať prijatie novej stupnice energetickej účinnosti?

Členské štáty prijímajú nevyhnutné opatrenia, ktorých uplatnenie zabezpečujú orgány dohľadu nad trhom aj pomocou účinných, primeraných a odradzujúcich sankcií. V súlade s článkom 7.4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 stanovujú členské štáty pravidlá týkajúce sa sankcií, ktoré môžu byť uplatnené v prípade porušenia rámcového nariadenia o energetických štítkoch vrátane ich neoprávneného použitia. Dohľad nad trhom v tejto oblasti v Slovenskej republike zabezpečuje Slovenská obchodná inšpekcia.

Chcel by som kúpiť nový spotrebič, ktorý zodpovedá triede A+++ v starej energetickej stupnici. Aká by bola zodpovedajúca trieda výrobku v novej prepracovanej stupnici?

Nedá sa určiť, ktorej triede novej stupnice zodpovedá výrobok triedy A+++ starej stupnice. Najjednoduchší spôsob, ako porovnať rozdiely medzi starou a novou stupnicou energetickej účinnosti, je prečítať si už aj informácie na nových štítkoch.

ČASTÉ OTÁZKY KUPUJÚCICH ZO SÚKROMNÉHO SEKTORA

Existuje okrem štítkov ešte nejaký spôsob, ako môžem porovnať účinnosť môjho spotrebiča triedy A+++ starej stupnice s novým spotrebičom triedy A podľa novej stupnice?

Objektívne hodnotenie a porovnanie bude možné vďaka databáze EPREL. Táto sekcia databázy bude určená predovšetkým pre profesionálnych nákupcov a spotrebiteľov a bude dostupná prostredníctvom platformy vytvorenej na webových stránkach EÚ. Výrobcovia sú povinní sprístupniť informácie o technických parametroch daných výrobkov, teda bude možné uviesť viac podrobností a porovnať výrobky rôznych dodávateľov na jednej platforme.

Aké ďalšie informácie budú uvedené na nových štítkoch?

Nové štítky umožnia dostať sa k informačným listom výrobkov prostredníctvom QR kódu. Pri každom výrobku umožní štítok prístup do databázy EPREL cez QR kód priamo na produktovú stránku, kde bude možné nájsť potrebné informácie o danom výrobku z informačného listu. Takto bude možné získať prístup ku všetkým strategickým informáciám a urýchliť a zefektívniť hodnotenie energetickej účinnosti, úspory a dodržiavanie nariadenia.

Stane sa nový štítok praktickým nástrojom pre spoločenskú zodpovednosť firiem?

Nový systém štítkovania poskytne príležitosť firmám, aby ukázali, akú pozornosť venujú problematike energetickej efektívnosti a životného prostredia pomocou nástroja, ktorý je spoľahlivý, pre zúčastnené subjekty ľahko rozpoznateľný a uľahčuje šírenie informácií o spoločenskej zodpovednosti firmy.

Vzťah medzi starým a novým označením

V čase uvedenia nového štítku do predajní nebudú žiadne výrobky v triede A. Spočiatku bude trieda A zámerne nevyužitá, aby bol priestor na ďalšie inovácie. Výrobky, ktoré boli doteraz zaradené do najvyšších tried na stupnici od A+++ po D, budú na novom štítku zaradené do nižších tried na stupnici od A po G. Konkrétne technické parametre výrobku sa pritom nemenia, posun na stupnici je dôsledkom nových pravidiel v hodnotiacom systéme a upraveného spôsobu výpočtu a merania spotreby energie, ktoré sa viac približujú reálnym podmienkam. Informácie na starom a novom štítku preto nie je vhodné porovnávať.

CHLADNIČKY A MRAZNIČKY

Rozdiely v porovnaní so starým štítkom
okrem stupnice energetickej účinnosti a QR kódu

→ rozdielny symbol pre oddelenie na uchovávanie
rýchlo sa kaziacich potravín a nemraziacich
oddelení

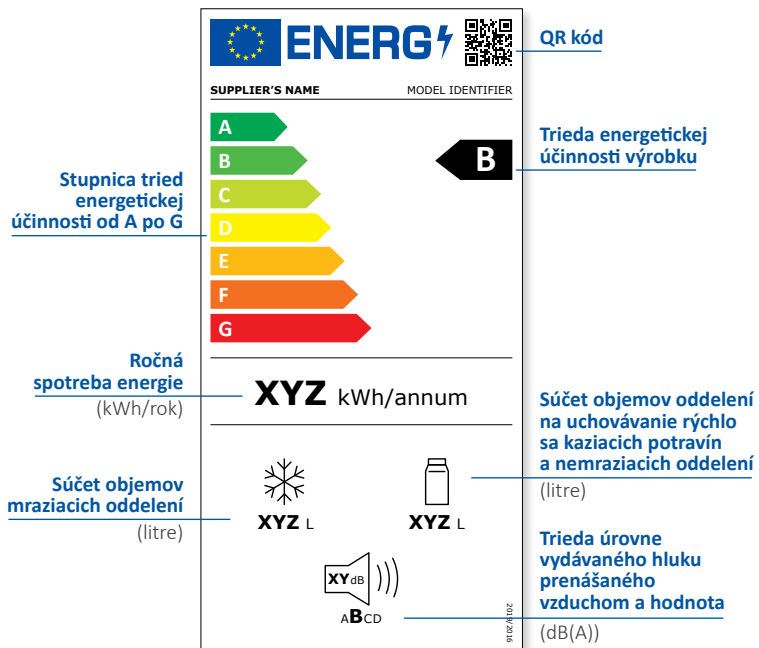
→ minimálna teplota mraziacich oddelení
nie je uvedená

→ rozdielny symbol pre úroveň vydávaného hluku
prenášaného vzduchom a pribudla trieda úrovne
vydávaného hluku

Nové označenie tried

v reklamných a marketingových materiáloch
a na webových stránkach

CHLADNIČKY NA VÍNO

Rozdiely v porovnaní so starým štítkom okrem stupnice energetickej účinnosti a QR kódu

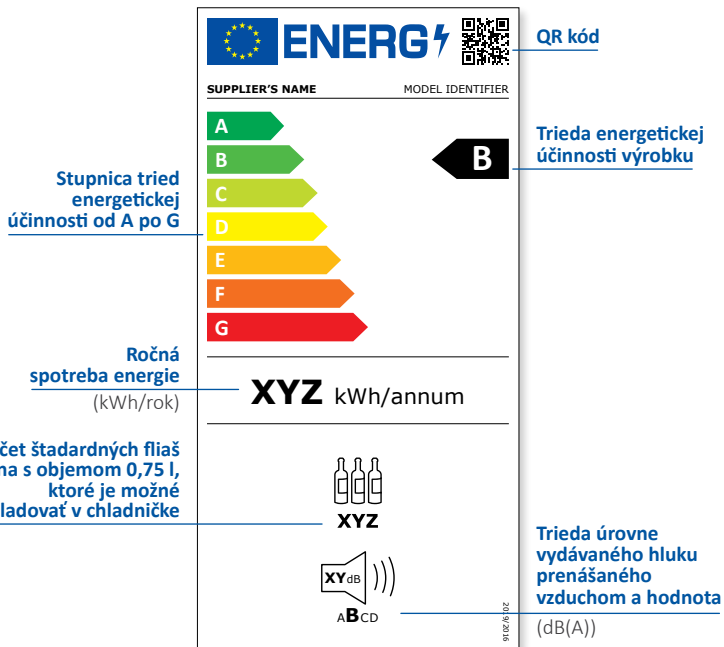
→ nový symbol pre fľaše vína

→ rozdielny symbol pre úroveň vydávaného hluku prenášaného vzduchom a pribudla trieda úrovne vydávaného hluku

Nové označenie tried

v reklamných a marketingových materiáloch a na webových stránkach

PRÁČKY

Rozdiely v porovnaní so starým štítkom
okrem stupnice energetickej účinnosti a QR kódu

→ **spotreba elektrickej energie** uvádzaná ako vážená spotreba **na 100 cyklov** (pôvodne za rok)

→ **menovitá kapacita** programu **ECO 40 – 60 °C**

→ **vážená spotreba vody na cyklus** (pôvodne za rok)

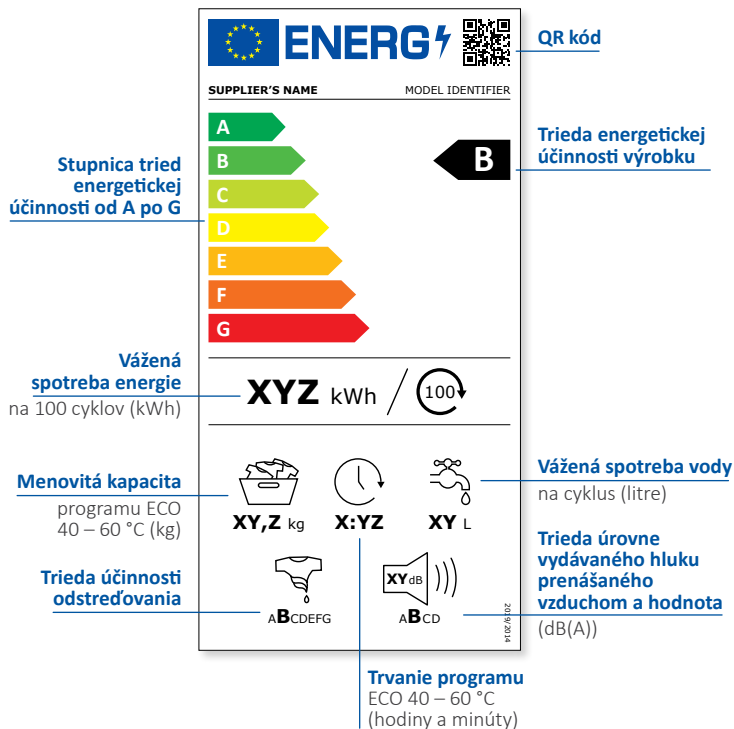
→ **úroveň vydávaného hluku prenášaného vzduchom iba vo fáze odstreďovania** (pôvodne aj pri praní) a pribudla **trieda** úrovne vydávaného hluku

→ pribudlo **trvanie programu ECO 40 – 60 °C**

Nové označenie tried

v reklamných a marketingových materiáloch
a na webových stránkach

PRÁČKY SO SUŠIČKOU

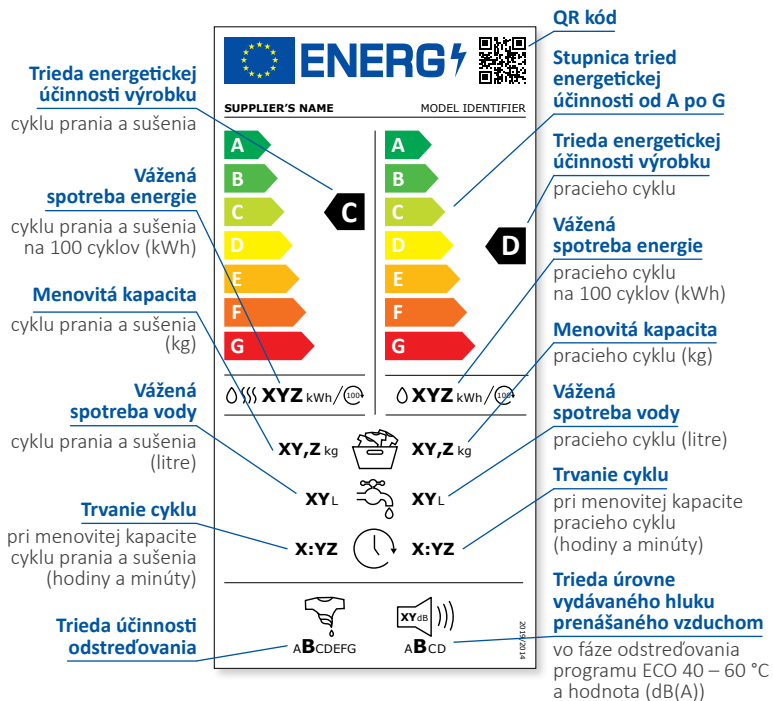
Rozdiely v porovnaní so starým štítkom okrem stupnice energetickej účinnosti a QR kódu

- **spotreba elektrickej energie** uvádzaná ako vážená spotreba **na 100 cyklov** (pôvodne na jeden cyklus) prania a sušenia a iba prania
- **menovitá kapacita** cyklu prania a sušenia a iba pracieho cyklu
- **vážená spotreba vody** cyklu prania a sušenia a iba pracieho cyklu
- **úroveň vydávaného hluku prenášaného vzduchom iba vo fáze odstreďovania** (pôvodne aj pri praní) a pribudla **trieda** úrovne vydávaného hluku
- **trvanie cyklu** prania a sušenia a tiež trvanie pracieho cyklu
- nové sú aj všetky **symbols**

Nové označenie tried

v reklamných a marketingových materiáloch a na webových stránkach

UMÝVAČKY RIADU

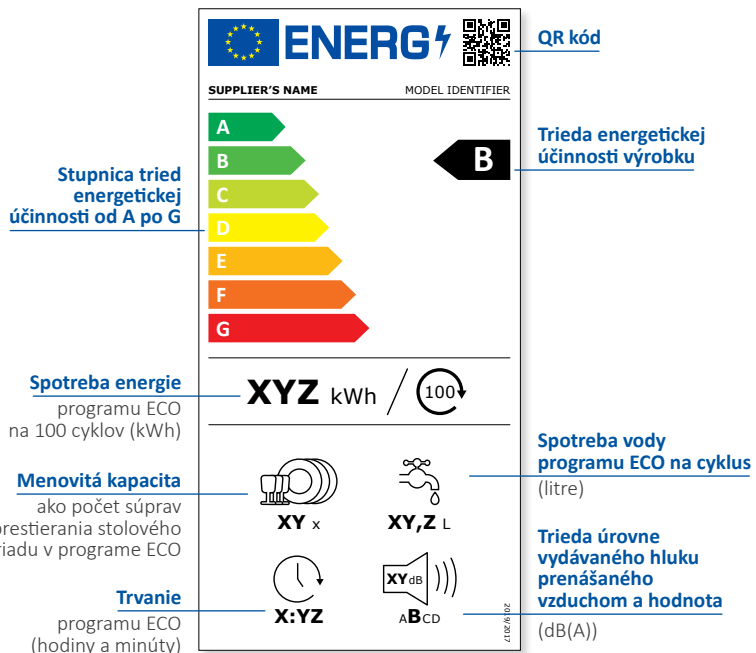
Rozdiely v porovnaní so starým štítkom okrem stupnice energetickej účinnosti a QR kódu

- **spotreba energie** uvádzaná pri programe ECO na 100 cyklov (pôvodne za rok)
- **vážená spotreba vody** na jeden **cyklus programu ECO**
- **trvanie programu ECO**
- **úroveň vydávaného hluku prenášaného vzduchom** a príbudla **trieda** úrovne vydávaného hluku
- **nový symbol pre menovitou kapacitu**
- energetická trieda sušenia sa už neuvádza

Nové označenie tried

v reklamných a marketingových materiáloch a na webových stránkach

TELEVÍZORY A ELEKTRONICKÉ DISPLEJE

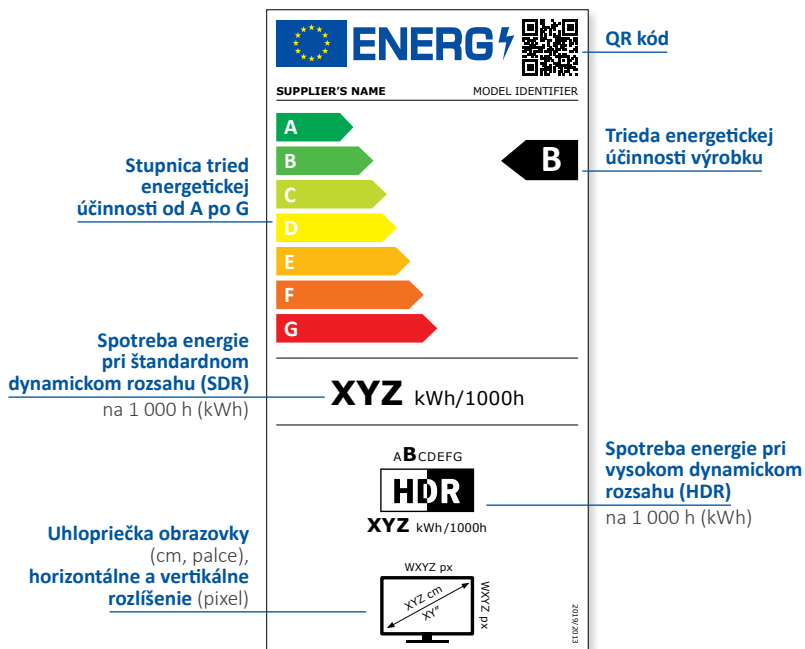
Rozdiely v porovnaní so starým štítkom
okrem stupnice energetickej účinnosti a QR kódu

- **spotreba energie** uvádzaná **na 1 000 hodín prevádzky** (pôvodne za rok)
- **pribudla spotreba energie na 1 000 hodín pri prehrávaní vo vysokom dynamickom rozsahu (HDR)**
- už sa neuvádza príkon (W)
- už sa neuvádza, či je zariadenie vybavené vypínačom schopným odpojiť televízor od napájania
- **horizontálne a vertikálne rozlíšenie** v pixeloch

Nové označenie tried

v reklamných a marketingových materiáloch
a na webových stránkach

SVETELNÉ ZDROJE

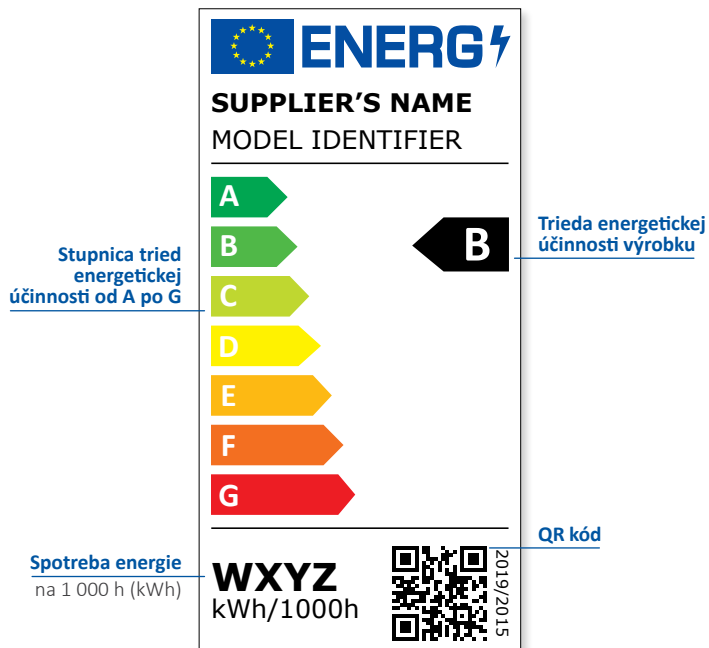
Rozdiely v porovnaní so starým štítkom
okrem stupnice energetickej účinnosti a QR kódu

→ žiadne rozdiely v porovnaní
s predchádzajúcimi údajmi

Nové označenie tried

v reklamných a marketingových materiáloch
a na webových stránkach

ODKAZY NA NARIADENIA

Rámcové nariadenie o energetickom štítkovaní

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369 zo 4. júla 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre energetické označovanie a ruší smernica 2010/30/EÚ

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32017R1369>

Chladničky a mrazničky

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/2016 z 11. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369, pokiaľ ide o energetické označovanie chladiacich spotrebičov, a ktorým sa ruší delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1060/2010

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32019R2016>

Práčky a práčky so sušičkami

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/2014 z 11. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369, pokiaľ ide o energetické označovanie práčok a práčok so sušičkou pre domácnosť, a ktorým sa ruší delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1061/2010 a smernica Komisie 96/60/ES

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32019R2014>

Umývačky riadu

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/2017 z 11. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369, pokiaľ ide o energetické označovanie umývačiek riadu pre domácnosť, a ktorým sa ruší delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1059/2010

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32019R2017>

Televízory a elektronické displeje

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/2013 z 11. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369, pokiaľ ide o energetické označovanie elektronických displejov, a ktorým sa ruší delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1062/2010

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32019R2013>

Svetelné zdroje

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/2015 z 11. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369, pokiaľ ide o energetické označovanie svetelných zdrojov, a ktorým sa ruší delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 874/2012

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32019R2015>

Chladiace spotrebiče s funkciou priameho predaja

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2019/2018 z 11. marca 2019, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1369, pokiaľ ide o energetické označovanie chladiacich spotrebičov s funkciou priameho predaja

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sk/TXT/?uri=CELEX:32019R2018>

Bezplatné energetické poradenstvo ŽIŤ ENERGIUO

Pomôžeme vám získať užitočné informácie v správny čas

Slovenská inovačná a energetická agentúra
Poradenské centrum ŽIŤ ENERGIUO
Banská Bystrica
poradenstvo.bb@siea.gov.sk

Slovenská inovačná a energetická agentúra
Poradenské centrum ŽIŤ ENERGIUO
Trenčín
poradenstvo.tn@siea.gov.sk

Slovenská inovačná a energetická agentúra
Poradenské centrum ŽIŤ ENERGIUO
Košice
poradenstvo.ke@siea.gov.sk

Slovenská inovačná a energetická agentúra
Poradenské centrum ŽIŤ ENERGIUO
Bratislava
poradenstvo.ba@siea.gov.sk

Slovenská inovačná a energetická agentúra
Poradenské centrum ŽIŤ ENERGIUO
Žilina
poradenstvo.za@siea.gov.sk

Bezplatná poradenská linka 0800 199 399

www.siea.sk

www.zitenergiou.sk

Prípravené s využitím informácií z medzinárodných projektov **Label 2020** a **BELT**, ktoré sú financované z programu pre výskum a inovácie EU Horizon 2020.

Vydané Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou v rámci projektu odborného energetického poradenstva ŽIŤ ENERGIUO, február 2021.

Podporené z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja prostredníctvom Operačného programu Kvalita životného prostredia.